

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 71/20
Luksemburg, 11 czerwca 2020 r.

Wyrok w sprawie C-378/19
Prezident Slovenskej republiky

Okoliczność, że na Słowacji uprawnienie do powoływania i odwoływania prezesa krajowego organu regulacyjnego zostało przeniesione z Prezydenta Republiki na rząd, nie stanowi sama w sobie naruszenia dyrektywy w sprawie rynku energii elektrycznej

Podobnie Słowacja może, z zastrzeżeniem poszanowania niezależności organu regulacyjnego, w celu zagwarantowania ochrony interesu publicznego przewidzieć uczestnictwo przedstawicieli ministerstw tego państwa w niektórych postępowaniach przed tym organem

W październiku 2017 r. Prezydent Słowacji wniósł do Ústavný súd Slovenskej republiky (trybunału konstytucyjnego, Słowacja) skargę mającą na celu stwierdzenie, że niektóre przepisy związane z funkcjonowaniem Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (organu regulacyjnego ds. sektorów sieciowych, Słowacja)¹, stanowiącego „krajowy organ regulacyjny” w szczególności w rozumieniu dyrektywy w sprawie rynku energii elektrycznej², są niezgodne z konstytucją słowacką w związku z prawem Unii.

Obecna Prezydent Słowacji, która kontynuowała postępowanie wszczęte przez jej poprzednika, uważa, że ustawodawca słowacki dopuścił się podwójnego naruszenia zagwarantowanej dyrektywą niezależności słowackiego organu regulacyjnego. Pierwsze naruszenie polegało na przeniesieniu uprawnienia do powoływania i odwoływania prezesa wspomnianego organu z Prezydenta Republiki, wybieranego bezpośrednio przez obywateli, na rząd. Drugie wynikało z rozszerzenia kręgu stron postępowania taryfowego przed tym organem o przedstawicieli ministerstw krajowych, którzy w ramach tego postępowania mają bronić interesu publicznego.

W tych okolicznościach Ústavný súd Slovenskej republiky zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy dyrektywa w sprawie rynku energii elektrycznej, która ma na celu w szczególności wzmocnienie niezależności organu regulacyjnego, sprzeciwia się odnośnym przepisom krajowym.

W dzisiejszym wyroku Trybunał stwierdził, że dyrektywa w sprawie rynku energii elektrycznej wymaga od państw członkowskich, aby zapewniły, w ramach wymogów dotyczących pracowników krajowego organu regulacyjnego i osób odpowiedzialnych za zarządzanie tym organem, by wykonywał on swoje zadania regulacyjne bez jakiegokolwiek wpływu zewnętrznego. Trybunał podkreślił jednak, że wspomniana dyrektywa nie określa organu lub organów państw członkowskich, które powinny być odpowiedzialne za powoływanie i odwoływanie członków zarządu lub ścisłego kierownictwa krajowego organu regulacyjnego, w szczególności jego prezesa.

W związku z tym oraz w świetle szerokiego zakresu uznania, jakim dysponują państwa członkowskie w kwestii wyboru formy i środków służących zapewnieniu wykonania dyrektyw Unii, **dyrektywa w sprawie rynku energii elektrycznej nie zakazuje rządowi państwa członkowskiego powoływania i odwoływania prezesa krajowego organu regulacyjnego, pod**

¹ Przepisy te znajdują się w ustawie 250/2012, zmienionej ustawą nr 164/2017.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz. U. 2009, L 211, s. 55).

warunkiem że zagwarantowana jest w sposób należyty niezależność tego organu, czego ustalenie, w świetle prawa słowackiego, należy w tym przypadku do Ústavný súd Slovenskej republiky.

W odniesieniu do drugiego naruszenia, jakiego miał dopuścić się ustawodawca słowacki w odniesieniu do niezależności krajowego organu regulacyjnego, Trybunał podkreślił, że organ ten powinien podejmować niezależne decyzje, wyłącznie w oparciu o interes publiczny, w celu zagwarantowania poszanowania celów realizowanych przez tę dyrektywę, nie podlegając instrukcjom zewnętrznym ze strony innych podmiotów publicznych lub prywatnych.

W tym względzie Trybunał zauważył jednak, że **dyrektywa w sprawie rynku energii elektrycznej nie zakazuje uczestnictwa przedstawicieli krajowych ministerstw w niektórych postępowaniach taryfowych** dotyczących w szczególności dostępu do systemu przesyłowego i dystrybucyjnego energii elektrycznej oraz przesyłu i dystrybucji tej energii. Wynika z tego, że państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające takie uczestnictwo, pod warunkiem że zagwarantowana będzie niezależność decyzyjna krajowego organu regulacyjnego, czego ustalenie należy w tym przypadku do Ústavný súd Slovenskej republiky.

W związku z tym okoliczność, że sporne przepisy przewidują uczestnictwo przedstawicieli krajowych ministerstw w niektórych postępowaniach taryfowych, nie musi z konieczności i z tego tylko powodu oznaczać, iż odnośny krajowy organ regulacyjny nie będzie wykonywał swoich obowiązków taryfowych w sposób niezależny. Podobnie dyrektywa w sprawie rynku energii elektrycznej nie stoi na przeszkodzie temu, aby rząd państwa członkowskiego, w szczególności poprzez uczestnictwo przedstawicieli jego ministerstw we wskazanych wyżej postępowaniach, mógł przedstawić krajowemu organowi regulacyjnemu swoje stanowisko odnośnie do sposobu, w jaki jego zdaniem organ ten mógłby uwzględnić interes publiczny w ramach wykonywania swoich obowiązków regulacyjnych.

Jednakże wspomniane uczestnictwo, a w szczególności **opinie wydawane przez tych przedstawicieli** w trakcie odnośnych postępowania, **nie mogą mieć wiążącego charakteru ani w żadnym razie być traktowane** przez krajowy organ regulacyjny **jako instrukcje**, którym musiałby on podlegać przy wykonywaniu swoich obowiązków i uprawnień. Ponadto, gdy z uwagi na określone w dyrektywie w sprawie rynku energii elektrycznej obowiązki i uprawnienia tego organu, jego decyzje mają wiążący charakter i są bezpośrednie stosowane, uczestnictwo tych przedstawicieli w odnośnych postępowaniach nie powinno naruszać cech powyższych decyzji. W szczególności zasady dotyczące uczestnictwa przedstawicieli krajowych ministerstw nie mogą wymagać, aby decyzje krajowego organu regulacyjnego podlegały, przed ich wykonaniem, uprzedniej akceptacji lub zatwierdzeniu przez owych przedstawicieli.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 3205